UIT DE SCHRIFT.

Weerhouden door vleesch.

De geest is wel gewillig, maar het vleesch is zwak. Matth. 26: 41b.

Niet alléén de vrees kan ons weerhouden om te zijn, die we zijn moeten.

Ook het vleesch kan er het zijne toe bijdragen. Het vleesch.

Maar dat moeten we wel verstaan.

Deze tekst wordt nogal eens aangehaald in een zin, die niet geheel aan de onmiddellijke bedoeling van het woord in zijn eigen verband beantwoordt.

Wat Jezus tegen zijn jongeren in den hof van Gethsémané zegt, ziet allereerst op hun lichamelijke zwakheden.

Vleesch beteekent hier dus lichaam, en niet het vleeschelijk, zondig beginsel, zooals in een tekst als: „vleeschelijk, verkocht onder de zonde".

Jezus wil hier tegen zijn discipelen zeggen: gij zoudt wel met mij willen waken, maar uw lichamelijk bestaan vraagt zijn rechten. Gij zijt zeer vermoeid en deswege overmant U de slaap.

De discipelen worden alzoo door hun lichamelijke zwakheden weerhouden van het waken met Jezus. Weerhouden door vleesch!

Dat is ook een van de mogelijkheden, waarmede we moeten rekenen: dat in den dienst van onzen God ons lichamelijk bestaan ons in den weg staat.

Wanneer de menschen in de kerk in slaap vallen — och, dan kan er wel een begeerte zijn, om te blijven waken, maar het vermoeide afgetobde lichaam vraagt zijn rechten. En het vleesch is dan menigwerf oorzaak, dat we niet waken dáár, waar we de roeping hadden, zulks te doen. Dit is dan niet in de eerste plaats gevolg van onze zondige neiging, niet in de eerste plaats „het zwakke vleesch" in zulk een zin als er dikwijls over gesproken wordt, maar in de eerste plaats is het het feit, dat we als mensch nu eenmaal gebonden zijn aan een beperkt lichamelijk bestaan, aan een zwak en eindig stoffelijk kunnen.

Zoo komt telkens ons eindig bestaan naar voren.

Zoo voelen we telkens de beperking onzer krachten, ook en niet het minst door de menigvuldige zwakheden van ons lichaam.

Het feit, dat, wie het meest nuttig is voor het koninkrijk Gods, ook de spreuk: „laat ik maar verteerd worden, als ik maar nuttig ben", moet kennen wijst op het tragische in het bestaan van den mensch in het vleesch.

Nu is dit alles niet erg.

Wij zijn geschapen niet slechts voor den tijd, maar ook, en in hoogsten zin voor de eeuwigheid.

Het bestaan voor den tijd is een bestaan in het vleesch, en een gebonden zijn aan de beperktheden van het vleesch. Eenmaal wacht Gods kind de rijke ruimte van een eeuwig onbeperkt kunnen in den dienst van zijn God.

Nogmaals: het is niet erg, dat we hier zoo beperkt zijn. Wanneer ons die beperktheid maar een hinderlijke band is. Wanneer die band ons maar pijn doet.

Helaas, al te dikwijls, vinden we het zoo prettig om toe te geven aan de zwakheden niet alleen, maar vinden we het zoo fijn om jegens onzen God een eerlijk excuus te hebben. En dan wordt de zwakheid van ons lchaam een schuldige zwakheid. Dan zijn wij de menschen, die met zoo weinig mogelijk onzen God tevreden willen houden.

Dan zijn we zoo ver af van het: de ijver van uw huis heeft mij verslonden!

We worden weerhouden door het vleesch.

Dat is niet erg, wanneer we maar bidden: „Heere, geef mij meer kracht, om U al meer te dienen".

Het is niet erg, wanneer onze geest maar kent den drang om uit te breken uit de enge banden; wanneer we maar het heimwee kennen naar de volmaaktheid.

Dan komt die volmaaktheid ook eenmaal...

J. W.

KERKELIJK LEVEN.

In de Donaulanden.

VI.

Komárom. I.

Wie in Komarom uit den trein stapt, voelt zekere beklemming over zich komen.

Eenzaam ligt het station op Hongaarsch grondgebied.

Slechts enkele huizen omgordelen het.

De stad zelf ziet men aan de andere zijde van den Donau en behoort tegenwoordig aan Tjecho-Slowakije.

Dit illustreert wel de willekeurige wijze, waarop het verdrag van Trianon de nieuwe grenzen heeft getrokken.

Om van het station in de stad en van de stad in het station te komen moet men zich aan een wantrouwige passencontrole en een ditto tolonder zoek onderwerpen.

De inwoners van dit Donaustadje worden telkens, wanneer zij op reis gaan aan hun grievend leed herinnerd.

Komárom is een bloedig stuk, gescheurd uit het levende lichaam van Hongarije.

Aan zoo'n toestand gewent men niet.

Wat staan de gezichten van hen, die men voorbij rijdt, strak!

Alle levenslust schijnt geweken!

Men spreekt niet veel.

En als men spreekt is het fluisterend.

Niet omdat men iets te verbergen heeft.

Maar omdat de omgeving er vanzelf toe dwingt.

Liever nog volgt men het voorbeeld van anderen; de oogen den kost geven en de lippen op elkander nijpen.

Het schijnt haast wel, of men bevreesd is, dat de vijand zijn innerlijkste gedachten zal raden.

Toch bedriegt deze schijn.

Althans, de Hongaar is niet bevreesd.

De vrees is aan den kant van de Tjecho-Slowakijsche bezetting.

Maar gelijk zoo menigmaal maakt de vrees streng.

En listig.

Overal, zelfs in de kerk, waren er spionnen rond.

De vreemdeling moet dan ook zeer op zijn hoede zijn en zijn woorden wikken en wegen.

Hoe gaarne zou men den Hongaren openlijk zijn medeleven toonen in het onrecht, dat hun is aangedaan.

Een woord van heilige verontwaardiging dringt zich bijna naar de lippen.

Maar men moet zich inhouden.

Dan ontwaart men echter ook, dat er een manier is om zonder wat zeggen toch veel te zeggen.

Om te troosten, dat God machtig is den druk te verlichten en het juk te verbreken.

Om akte te geven, dat gij de geheimtaal hebt verstaan: indien ik u vergete, mijn oud, dierbaar vaderland, zoo vergete mijn rechterhand zichzelf.

En dan loert de spion wel, maar krijgt geen vat.

Doch we zijn nog niet in de kerk, we staan nog vóór de Donaubrug.

Op in het oogvallende wijze zijn ter weerszijde daarvan groote plakkaten aangebracht, waarop een verklaring staat afgedrukt van Lord Rothermere, den Engelschen kampvechter voor de rechten van Hongarije.

En wanneer men ze nog niet opgemerkt mocht hebben, zal de Hongaar er u wel op attent maken.

Het is hem een zekere stille voldoening, dat onder de oogen van den vijand een protest blijft vlammen.

Drukkend stil is het, wanneer wij de brug oprijden.

Daar is het passen- en douane-kantoor van de Tjechen.

Zouden ze chicanes maken?

We krijgen verlof om te passeeren.

En het is of we in een andere wereld komen, als we daar een meter of vijftig verder jonge levenslustige meisjes van de meisjesvereeniging zien opgesteld, die den Hollandschen professor een schitterenden guiker komen aanbieden.

Zagen we eerst slechts gezichten gegroefd door zorg, hier rijen zich zonnige kopjes zonder rimpels.

Zoo houden jong en oud elkander in evenwicht.

Komárom — dat mag ik hier schrijven, maar in de plaats zelf moet de Hongaar den naam van zijn stad veranderen in het Tjechische: Komarno — is een oud stadje. Het plaveisel is berekend op de stevige voeten van den landman. Kultuurschoon moet men er niet zoeken. Het is het centrum van een welvarende landbouwstreek. Zijn groote trots bestaat in zijn Gereformeerde Kerk, een gebouw, dat het type vertoont van alle oude Gereformeerde Kerken in dit gedeelte van het voormalige Hongarije.

Zooals men op de foto zien kan is de gevel niet breed, maar de diepte overtreft de breedte vele malen. De kansel staat dan ook aan één der lange zijden. De kerk biedt ruimte voor niet minder dan 2800 personen.

De vroegere pastorie, die zelfs bisschoppen tot woning verstrekte — want Komárom was voorheen een bisschopestad — staat geheel verscholen achter de kerk. De tegenwoordige predikant, de ook hier te lande bekende Ds Von Galambos, woont in een gebouw, opvallend door zijn sterke konstruktie en dikke muren, een vroegere school. Naar men mij vertelde moest men eertijds wel zoo stevig bouwen, omdat aardbevingen daar niet zeldzaam waren. Bewonderenswaardig vernuft wist hier holle ruimte in hoogst gezellige vertrekken te herscheppen.

Eigenlijk had ik me voor een bezoek aan Komárom laten vinden, omdat daar een Theologische School zou zijn gevestigd. Die is er ook, maar niet in Komárom zelf, doch een halve dag reizens er vandaan. En mijn beperkte tijd liet niet toe mij zulk een uitstapje te veroorloven. Deze Theologische School is op zeer bescheiden voet ingericht. De jongelui, die predikant willen worden, mogen niet naar Budapest of Debreczin gaan studeeren. Zelfs is het importeeren van Hongaarsche bladen en boeken er verboden. Daarom was men daar op eigen krachten aangewezen. Vier predikanten treden er nu als docenten op. Elke docent blijft er een maand of langer en geeft dan zijn colleges achter elkander. Gedurende dien tijd verricht hij dan geen gemeentelijk werk. Ds Von Galambos is één van die docenten.

Viel het tegen, dat ik deze School, hoe primitief ook, niet kon bezoeken, ik had geen spijt eenige dagen te Komárom te hebben vertoefd. Daar leerde ik beter dan elders het Hongaarsche kerkelijke leven kennen.

Een volgend maal hoop ik daar iets van te vertellen.

Thans geef ik nog enkele verklaringen van de foto.

Op de voorste rij ziet men van links naar rechts eerst een ouderling in de kleederdracht van den rijken Hongaarschen boer. Men heeft hier een man van grooten invloed. Hij is ook lid van het parlement. Naast hem staat een predikant in ambtskostuum. De vijfde persoon van links is de superintendent, de zesde bisschop Baloc, de zevende de classicale curator, de achtste Ds Von Galambos, de negende de curator van de kerk van Komárom, de tiende en elfde zijn ouderlingen.

Daarachter predikanten en ouderlingen.

Ds J. G. Kunst. †

Onze medewerker, Ds J. G. Kunst, is uit zijn lijden verlost en in heerlijkheid opgenomen.

Wie zou niet treuren?

Hij was een man van belijning, van beginsel, die in de kerken, welke hij diende, stuur en stuwkracht gaf. Bovendien een ronde figuur, die niet liet raden wat hij bij zichzelf overlegde, maar als het ware hardop dacht en dan liefst het beste van anderen dacht. Dat stempelde hem tot een aangename, geziene persoonlijkheid. Jezus en zijn broederen dienen was zijn lust. Hij wist zich te geven. Alle arbeid in Gods koninkrijk was hem lief. Daarom werd hij op menigen vooraanstaanden post gesteld. Hij had er talenten voor ontvangen en hij heeft geen ervan ongebruikt gelaten. Als men nagaat, welke functies hij al zoo bekleedde, heeft hij boven vermogen gearbeid. In ons blad schreef hij hij uitstek praktikale meditaties. Zelfs in het ziekenhuis heeft hij, toen het zijn beurt was, deze rubriek nog verzorgd. Alleen den laatsten keer, in Mei, moest hij ook dezen arbeid, welken hij zoo gaarne verrichtte, laten liggen. In onderscheiden kringen zal worden getuigd: wij missen hem, den geloofsoptimist, den man met helder inzicht in en warm gevoel voor al wat God hem had te doen gegeven. En bovenal zal het in zijn gemeente en het meest nog in zijn gezin met droefheid in het hart worden herhaald: wij missen hem.

Wie zou dan niet treuren?

Maar wie zou ook niet danken?

De Heere had hem een beker met de bitterste smarten te drinken gegeven.

Het lijden van den ontslapene deed soms denken aan het lijden van Job.

Maar hij kon evenals Job den naam des Heeren daarin loven.

In zijn lijden smaakte hij de gemeenschap aan het lijden van Christus.

En nu heeft de Heere gesproken: het is genoeg. Welk een genade, dat zijn lijden een einde nam. Welk een zaligheid, dat hij nu bij Jezus is.

Moge de gedachte daaraan de in rouw geslagen familie tot rijke vertroosting zijn.

HEPP.

LITERATUUR EN KUNST.

Een nieuwe uitgave van Bunyan's „Christenreis".

In de komende Novembermaand zal het 300 jaar geleden zijn, dat te Elstow in Bedford John Bunyan geboren werd, de beroemde prediker uit de woelige dagen van den strijd tusschen Puriteinen en Royalisten in Engeland.

Ofschoon een eenvoudig man — hij was, als zijn vader, ketellapper, diende ook een tijdlang als soldaat in het Parlementsleger — bezat hij een ongemeene kennis van en visie op de Schrift. „Hij kende" zegt Dr J. H. Gunning J.Hzn. (Stemmen des Tijds, Juli 1928) „Hebreeuwsch noch Grieksch, maar hij kende zijn Engelschen Bijbel, die hem volkomen voldoende was, als de beste. Het was zijn charisma, naar het mij voorkomt, de rechtzinnige waarheid stralend en levend te maken door de vonken van zijn genie".

Ongeveer zestig geschriften, grootere en kleinere, heeft Bunyan nagelaten. Meerdere daarvan zijn goede bekenden geworden bij de Christenheid, tot ver buiten de grenzen van zijn land. „Grace abounding tho the chief of sinners" b.v., dat hij in de gevangenis begon, is altijd gewaardeerd als een treffende weerslag van de geestesgesteldheid van den zwaar-vervolgde (Karel II hield hem van zijn troonsbestijging (1660) af tot 1672 toe gevangen en liet hem ook na zijn invrijheidsstelling nimmer met rust). En ook „The Holy City", „The Holy War", The Resurrection of the Dead" zijn veelgelezen, door zijn eigen Baptistische volgelingen, die hem „Bisschop Bunyan" noemden, maar, dank zij vertalingen, ook elders, bijzonderlijk wel in de mystiek-vrome 19-eeuwsche kringen hier te lande.

Geen werk echter heeft zoo grooten opgang gehad als „The Pilgrims progress, from this world to that, which is to come" (geschreven in de jaren 1678—1684); het werd vertaald zelfs in vrij onbekende Aziatische en Afrikaansche talen en in ons land gold het, na den Bijbel en Vader Cats, voor het meest-gewaardeerde boek. Het geniet, aldus Dr Gunning, „een weergalooze ingenomenheid" en terecht, want het is „een troostboek, een bron van bemoediging voor allen, die het wagen willen op het woord van Hem, die alle macht heeft in hemel en op aarde".

Ook nog voor dezen tijd, ondanks alle veranderingen in de geestesstructuur bij den modernen mensch, heeft de Pelgrimreis zijn volle waarde. Want — ik citeer nog eens Dr Gunning — het wekt in de jeugd „den prikkel van zekere nieuwsgierigheid (en) in den ouderdom (geeft het) de verklaring en de bevestiging van dat heimwee in het hart van Gods kind, dat hem spreekt van zijn eeuwig vaderland en de alles overklimmende waardij van den goeden strijd".

Daarom was het een goede gedachte van den Uitgever W. D. Meinema te Delft, om, ter gelegenheid van de komende herdenking, een nieuwe editie van dit beroemde boek te bezorgen en die te geven het cachet van een standaardwerk. In quartoformaat, met groote letter en op zwaar papier gedrukt, in symbolisch-gekleurden band gebonden en door den teekenaar Isings op kunstzinnige wijze geïllustreerd, is deze uitgave van „De Christen- en Christinnereis" als een monument, dat ter gedachtenis aan Bunyan voor het Nederlandsche volk wordt opgericht.

De tekst van deze nieuwe editie werd verzorgd door Ds A. G. Wolff. Een makkelijke taak had deze vertaler niet. Want de overzetting van een zoo specifiek en dan nog archaïstisch boek stuit op eigenaardige bezwaren, waarvan, naar het zeggen van Ds Wolff zelf, de voornaamste zijn „het conserveeren van de eenvoudigheid van Bunyans' taal en het ongeschonden laten van de heel aparte, geestelijke sfeer, die, als een Meinacht van geuren, het boekje doortrekt". Terecht heeft Ds Wolff ingezien, dat hier alleen paste een zich aansluiten bij het oudere spraakgebruik. Moderniseering van dit wondere geheel van allegorie en parabel zou een totaal anderen taalklank gebracht hebben en stellig de sfeer, die immers bewaard moest blijven, hebben bedorven. Veel meer dan de moderne taalmuziek, hoe schoon die overigens klinken moge, voegde hier het gedragene, classieke van het Statenbijbel-Nederlandsch met zijn tweede naamvals-constructies en statig bijwoord-gebruik.

Ds Wolff heeft dus, naar mijn inzien, den goeden koers gekozen en, mede daardoor, zijn arbeid voortreffelijk volbracht. Hij heeft die schoonheid van taal weten te treffen, die den rijkdom der gedachten vertolkt, maar in zichzelf ook rijkdom van vormen draagt. Goed stylist als hij is — we kennen immers van elders zijn taal-aesthetischen zin — heeft hij Bunyans' werk tot een Nederlandsch boek weten te bewerken, dat het aroma van zijn oorspronkelijkheid bewaart en toch het idioomzuivere van onze mooie taal bezit. Dat, wat het proza tot een kunstvorm maakt: rhytme en klankharmonie ruischt door deze vertaling heen, zonder dat het eigenaardig-vertellende en eenvoudig-beschrijvende van Bunyans taal er eenige schade bij lijdt.

Ik zou, ten bewijze hiervan, gaarne enkele fragmenten citeeren. Maar beter is het, den lezer op te wekken, zelf deze nieuwe overzetting ter hand te nemen: hij zal dan zelf tal van overtuigende passages vinden, en tegelijk genieten van het geheel. Want bij al z'n eenvoudigheid is Bunyans' boek een sterk-gebonden eenheid, waaruit men moeilijk een deel losmaken kan.

Liever wijs ik daarom op het „Woord vooraf", waarmee de vertaler het werk inleidt; want dat geeft, ofschoon kort, metterdaad aan de beteekenis van Bunyans' boek, ook voor dezen tijd. Ds Wolff stelt daarin aan de orde de vraag, waar nu eigenlijk het geheim ligt van den opgang, dien het gemaakt heeft. En dan is het antwoord, dat zulks allereerst te verklaren valt uit „de eenvoudige wijze, waarop dit boek over de grondwaarheden van het christelijk geloof spreekt". Aan alle problematiek is het vreemd, en toch wordt er „wel waarlijk om de diepste vraagstukken van het godsdienstige leven geworsteld". Maar dan zijn het de vraagstukken der persoonlijke levenspractijk: wat is waken, wat is bidden, vanwaar de twijfel, de onrust in ons leven, hoe worden wij steeds meer, wat wij in Christus Jezus reeds zijn! Op deze en soortgelijke vragen geeft de Christenreis bescheid, misschien niet altijd even bevredigend, maar „elk antwoord bloeit op uit de Schrift" en „het kruis van den Verlosser staat altijd in het middelpunt". En daarin ligt dan de eerste beteekenis van het boek: „het maakt oude, bekende waarheden weer levend.... en plaatst die in zulk een fel licht en geeft er zulke scherpe lijnen en contouren aan, dat zij voorgoed in het geheugen van den lezer blijven vastgehecht".

Een tweede element, dat den opgang verklaart, is de gezonde, schriftuurlijke mystiek, die er in leeft. „In de levensbeschrijving van Bunyan is het geestelijke primair, het domineert feestelijk over al het andere; het natuurlijke neemt slechts een tweede plaats in, maar dan toch altijd zóó, dat het natuurlijke onder het geestelijke zichtbaar wordt.... Daarom is de „Christenreis" afkeerig van een Christendom dat vijandig tegenover het leven staat en zijn mystieke feesten viert met een „boek-ken in een hoeksken". Wie ooren heeft om te hooren hoort het leven hier lachen en zingen' Het Christelijk leven is een feest en de Christen is een bruiloftsganger....". Deze frischheid is het, aldus concludeert dan Ds Wolff, die het boek, ofschoon inderdaad Pietistisch getint en voorbijgaand aan alle culturele waarden, toch zoo dicht doet staan bij onzen tijd, dat wij er nog altijd met genoegen in lezen.....

Natuurlijk — want Bunyans, werk, hoe voortreffelijk ook, is niet volmaakt — zijn er fouten aan te wijzen in de structuur en den vorm van het boek en Ds Wolff verzuimt niet, die fouten te doen opmerken: een zeker gebrek aan dogmatische bezinning, een te sterk sprekend antipapisme, e.d. Objectieve beschouwing van den tijd, waarin het boek ontstond en den geest, dien het, daarmee in verband, vertoont, kan hier wel verklaring vinden, maar verklaring is niet indentiek met verontschuldiging en neemt het karakter van „fouten" niet weg. Een aardige opmerking is het ook, die Ds Wolff maakt over het tweede deel, „de Christinnereis", dat hij bij het eerste ver ten achter stelt, omdat het een „matte copie" daarvan is. Want „hoe groot" het verschil in zielsstructuur bij man en vrouw mag zijn, hoe onderscheiden die twee reageeren zullen op de verschijnselen van het leven in hen en rondom hen, dit verschil is niet zóó groot, dat het een afzonderlijke beschrijving van den verlossingsweg wettigt of noodzakelijk maakt. De genade wordt ten slotte, zonder onderscheid van sexen, door allen gelijk ervaren".

Samengevat is dit de inhoud van Ds Wolfs' inleiding, die bij lofwaardige beknoptheid de verdienste heeft, dat ze zakelijk „afdoende" is. Het kwam hier aan op enkele richtlijnen, die de betrekking aangaven tusschen een boek dat drie eeuwen oud is en de behoeften van dezen tijd, zoo, dat de beteekenis van de lectuur dezer „Christenreis" zou worden gezien. En die lijnen worden in deze luttele bladzijden metterdaad getrokken.

Met een enkel woord nog dienen we melding te maken van de illustratie. Evenals de vertaler stond de verluchter voor een moeilijke taak: hij moest voorstellingen ontwerpen, die eenerzijds beantwoordden aan de symboliek van den Auteur en aan den anderen kant als werkelijkheden spraken tot den beschouwer; daarbij bond de beeldpraak van Bunyan hem dikwijls aan bepaalde vormen en moest hij in zijn platen het archaïstisch karakter evenzeer bewaren, als dat in de taal moest worden geëerbiedigd. M.i. is Isings in deze opdracht alleszins geslaagd: de illustraties die hij ontwierp passen geheel in 't kader van den tekst, ze zijn allegorisch en tegelijk actief. Voorzoover noodig, heeft de teekenaar in korte bijschriften op 't slot van 't boek de zinnebeelden en drachten der verschillende platen verklaard, zoodat ook hier voor den lezer een volledig bedrijpen mogelijk is.

Zoo is, door de samenwerking van vertaler, illustrator en uitgever een schoon geheel verkregen, dat overeenkomt met de hooge waardij van het werk. In dezen vernieuwden vorm moge dan het oude boek vele nieuwe lezers vinden, vooral ook onder de jongeren, die Bunyan veelal niet dan bij name kennen. Want „in een tijd van veel intellectualisme, ook in de religie, (kan) de warme, zielsinnige taal van den Droomer uit Bedford, dorstige harten laven en het persoonlijke leven zoowel als dat van de kerk tot reformatie brengen, door het terug te voeren tot den oorsprong van het leven zelf, n.l. God".

C. T.

ZENDING EN EVANGELISATIE.

Witte velden.

We zijn in onzen tijd, aan persproducten zoo overrijk, weer een nieuw blad rijk geworden. Bij den Delftschen uitgever Meinema verschijnt nu het Maandblad „Witte Velden", Maandblad voor Gereformeerden Evangelisatiearbeid.

Niet om er mee te evangeliseeren, zooals „De Kandelaar" en de „Goede Tijding", maar een blad ten dienste van hen die werken en hen die belangstellen in den arbeid der Gereformeerde Evangelisatie.

Ik acht het een verblijdend verschijnsel, dat een blad als dit verschenen is. Voor eenige jaren is een dergelijke poging gedaan, maar die al spoedig is gestaakt. Het blad kon het niet volhouden en bracht het slechts tot den leeftijd van naar ik meen anderhalf jaar.

Waaraan het lag, dat die periodiek er niet is ingegaan, kan ik niet beoordeelen. Misschien was ze te duur om een groot aantal lezers te trekken.

Het thans verschenen blad is zéér bescheiden, zoowel in omvang en opzet, als, daarmee natuurlijk correspondeerend, in prijs. Het heeft ongeveer het formaat van „De Goede Tijding". Zoo kan het voor zeer lagen prijs worden geleverd. Een abonnement kost slechts f 0.65 per jaar. En wanneer b.v. een Evangelisatie-commissie een groot aantal neemt, is die prijs nog belangrijk lager, totdat bij een collectief abonnement van 100 ex. de prijs slechts f 0.30 per jaar bedraagt. Ik geloof, minder kan het al niet.

De poging van den heer Meinema verdient toejuiching. Want aan een blad als dit bestaat toch wel behoefte. Er zijn zoovele dingen, waarover men eens iets wil zeggen in betrekking tot den arbeid der Evangelisatie. En dan is het noodig, dat er een orgaan is, waarin men het kan zeggen.

Het is waar, dat er gelegenheid is, iets te zeggen. Verschillende onzer groote Kerkelijke bladen hebben ook een rubriek voor Evangelisatie: „Bazuin", „Heraut", „Reformatie", enz. Maar die bladen worden niet gelezen door allen, die arbeiden in de Evangelisatie. Er zijn vele menschen, die van beeler harte meewerken, en die toch niet veel bladen lezen; die zich eenvoudig de luxe van het lezen van deze groote bladen niet kunnen permitteeren. Die dus ongeveer nooit lezen de dingen, die over alles en nog wat geschreven worden.

Dat is een groot bezwaar. Het lezen van voorlichting en mededeeling van wat anderen hebben gedaan, sterkt en wekt op. Het kan misschien den werkers in dezen arbeid tot leering zijn en hun den arbeid gemakkelijker maken. Het kan misschien er iets toe bijdragen, om te behoeden voor inzinking en verslapping in het werk.

Zoo kan ook dit werk, door „Witte Velden" begonnen, onder den zegen des Heeren iets bijdragen tot volmaking van onzen arbeid.

Gelijk ik boven reeds in herinnering bracht, is een vroegere poging tot zulk een blad mislukt. Nogmaals, waaraan het lag, kan ik niet beoordeelen. Het doet er ook weinig toe.

Alleen maar één ding wil ik met nadruk zeggen: deze poging, laat ik nu eens menschelijk sterk spreken, moet slagen. Ik weet wel, slagen hangt tenslotte van menschenmacht niet af. Maar voorzooveel menschen er aan kunnen doen, moet deze poging gelukken.

Aan mislukte pogingen, op welk terrein ook, gedaan, heb ik een hekel. Ze zijn jammer op zichzelf. En ze maken volgende pogingen weer moeilijker. Als er iets is begonnen, dat levensvatbaarheid toont te bezitten, moeten we al het mogelijke doen, om het te helpen slagen.

Zoo ga het met dit blad. Vermoedelijk zullen velen het verschijnen van deze periodiek toejuichen en zich verheugen, dat er weer eens een poging is gewaagd om een eigen Gereformeerd Evangelisatieblad te hebben. Maar laat het meer dan beschouwende liefde zijn, die ze het blad toedragen.

Dat kan op twee manieren worden geholpen. Vóóreerst, doordat allen, die arbeiden in de Evangelisatie, zich abonneeren op het blad. Doordat Evangelisatiecommissies collectieve abonnementen nemen en b.v. haar werkers een gratis abonnement geven. Zoo heeft het blad in korten tijd een groot getal lezers.

En verder, doordat men naar den hoofdredac-